VÄSTKUSTENS TRÄBÅTSFÖRENING

AKTER-SPEGELN

Nr 11 • mars 2015

TRÄBÅTS-FESTIVAL
11 – 12 juli
Skänk till loppis!
Ring Lars W!

Tiden går fort och nu har det äntligen hänt till etthundra procent! Vad då, undrar ni säkert. Det är definitivt inte någon gammal schlager med Lotta Engberg som har drabbat er ordförande, utan en hel vinter utan långkalsonger! Det ni!

Och nu har enligt förstå-sig-på-arna våren kommit till vår kust nästan en månad för tidigt. Fortsätter det så här har vi inom en icke alltför lång framtid seglingssäsong hela året. Dock finns många oönskade baksidor som ni säkert känner till. Bl a kommer sikten att försämras då vi får ärva smogen av storstäderna. Lackfinishen krackelerar fortare tack vare ökad UV-strålning. Medeltemperaturen stiger och ölen blir jobbigare att hålla källarkall, osv, osv. Ack dystra framtid för våra barn och barnbarn.

Jag är visserligen båtlös men förändringen drabbar mig ändå. Hustruns mörkgröna fingrar har redan skiftat i ljusgrönt, så nu får jag prioritera potatisland och växthus framför min kära verkstad och besök av Eilert. Han kommer ändå inte just nu för det pågår skidtävlingar. Var orolig ett tag att han hade slutat röka då besöket oftast kombinerades med ett besök hos tobakshandlaren. Så är dock icke fallet. Han har väl hamstrat.

Den Nordiska Folkbåten – denna gamla ärevördiga dam som jag skrev om i förra numret – har nu hittat en ny ägare inom föreningen och det glädjer mig verkligen. Inte bara för att förra ägarna gärna såg att vi tog hand om denna klenod, utan även för att jag vet att den har hamnat i goda och skickliga händer. Hoppas få se den på träbåtsfestivalen i sommar. Det är nog inte många som kan se att hon har 73 år på nocken.

Det nya året inleddes med Båtmässan i Göteborg. Tack alla ni som frivilligt ställde upp (så många har vi aldrig varit) och gjorde det möjligt att genomföra detta mycket uppskattade arrangemang! Hur uppskattat det är tycker jag en besökare sammanfattade, när han skrev följande på min rymdpost: ”Är det inte bättre att föreningen flyttar upp i de stora hallarna och lämnar V-Hallen åt styrenet och nasarna?”

Hur många besökare vi hade vet jag inte, men enligt Svante B:s beräkningar kom drygt 24 000 till oss. Båtmässan fick ca 60 000 besökare i år, marginellt färre än i fjol. Mer om mässan och bilder på nästa sida (och trabat.se).

Närmast i tiden ligger Årsmötet i april, välkomna!

I minireportaget denna gång söker vi oss söderut till Göteborgs norra skärgård och Öckerö Båtvarv.

Nu ser vi fram emot föreningens aktiviteter under 2015! Väl mött!

Henån mars 2015
Lars W, ordförande

ÅRSMÖTE 28 APRIL KL 17
VILLA SJÖTORP, LJUNGSKILE!

Båtmässans verkliga veteran, 92-åriga Halvsalongbåten Mogul, byggd på SjöExpress varv i Stockholm

BARA TRÄBÅTAR SÅ LÅNGT MAN

Nog finns ett stort intresse för fina träbåtar i varierande åldrar! Vi lyckades få in elva representativa träbåtar i V-hallen, plus en ångslup i trä uppe i A-hallen vid ingången.

De flesta båtarna låg på båda sidor om ett bryggdäck som bjöd på en bra överblick över båtar och utställningshall. Modellbåtsbyggare, utställare och vår bildutställning Orust Båtbyggarland kantade väggarna.

Från scenen bjöds ett fantastiskt varierat och fint program. Vi fick höra om Göteborgs Seglingshistoria, renoveringen av Troll II som i fjol vann Publiken Val, om Draken, Stjärnbåten, träbåtsepoken på Orust, Göteborgs Kanotförening, Volvos små dieslar och ett bohuslänskt ljudkåseri – m m. Med hjälp av Föreningen Laurins dunka-dunka fylldes nästan varje timme. Stort tack till alla som ställde upp!

En färdigrenoverad Chris Craft Capri från 1958. Vi som såg den på förra Mässan inser att Båt-Jonas gjort ett gott jobb!

Det budades på nyrenoverade Folkbåt Nr 5 som sedermera såldes till Björn Turndal, nöjd medlem i föreningen

Mats Snickare visade som alltid prov på gott hantverk. I år en Bohusjulle från 1958, renoverad till toppskick

Föreningen Laurins regelbundna demonstrationer av en Skandia tändkulemotor drog som alltid publik

Birgitta Tengberg kunde berätta om den drygt 100-åriga Göteborgs Kanotförening – här med Wanja, en segelkanot typ D, byggd 1933

Grattis! Lotteriekan vanns av Jan Erik och Lisbeth Wiss, Sävedalen, med sommarställe på Havstens camping.

SÅG I VETERANBÅTSHALLEN!

Draken Da Capo XXV, byggd 1962 av Pedersen & Thuesen i Danmark, ägare Lasse Molse. Den tävlingsutrustade båten utgjorde ett effektfullt blickfång på sin specialbyggda trailer.

DETTA HÄNDER 2015

28 – 29 mars	**Hobbymässa, Aeromuseum, Säve**
28 april	**Årsmöte. Villa Sjötorp, Ljungskile**
16 maj	**Båtmässa, torget, Lysekil**
	Lotteriförsäljning
11 – 12 juli	**Träbåtsfestival, Skärhamn**
1 augusti	**Henånkalaset**
21 – 23 augusti	**Classic Open, Henån**
5 – 6 september	**Bondens Dag, Backamo**

Om du vill och kan hjälpa till vid våra aktiviteter så är vi mer än tacksamma! Önskedrömmen är att bemanningen blir lika talrik som på Båtmässan.

I september startar kurserna i modellbåtsbygge i Henån och Kungälv. Det finns grundkurs och fortsättningskurs i både helmodell och halvmodellbygge. Anmäl dig på trabat.se under fliken Kurser.

Välkommen!

KALLELSE TILL ÅRSMÖTE

Tisdagen 28 april kl 17.00 i Villa Sjötorp, Ljungskile

Vi bjuder på buffet av närproducerade, ekologiska varor kl 18. Kl 19 kommer Björn Bergstrand, Särö, att berätta om en ovanligt kall seglats med sin S/Y Isette – till Färöarna, Shetland och Grönland.

Villa Sjötorp är ett kulturhistoriskt konferenshotell. Mer info på www.villasjotorp. se.

STUDIERESA 8 – 9 MAJ 2015

Följ med till Bjarne Aas varv på Isegran i Fredrikstad, Norge. Från Göteborg fredag morgon 8/5 och åter lördag 9/5 em. Vi bor på hotell i Fredrikstad. Buss plus enkelrum 1 150 kr, dubbelrum 800 kr/pp.

Anmälan snarast till Torbjörn, thunderbear@tele2.se, 0304-30496, 0702-101675

Hela programmet på www.trabat.se

ÖCKERÖ BÅTVARV
– ALLTID I TAKT MED TIDEN

Vi åker ut till Öckerö och pratar med far och son, Sune och Göran Svenningsson, andra och tredje generationen på Öckerö Båtvarv. Varvet är sedan länge vida känt för sina skickligt utförda och vackra träinredningar, men idag omfattar verksamheten så mycket mer än det.

Stor efterfrågan på svenska fiskebåtar

På Björnhuvudet på Öckerö startades båtvarvet 1943 av Sunes far Karl-Gustav, som kom från en känd båtbyggarsläkt. Det var en väl vald plats, för fiskehamnen med en stor fiskeflotta låg nära. Ett bostadshus till familjen byggdes strax norr om varvsområdet.

När verksamheten efter ett par år fått fart, arbetade här ett 10-tal man. Men det var ont om personal i närområdet, så i bostadshuset inkvarterades periodvis upp till sju man. Hustru Frideborg med hemhjälp ställde upp med fem mål mat om dagen, tog hand om tvätten, osv.

Från början byggdes båtarna på traditionellt vis utan ritningar. Istället gjordes en halvmodell av horisontellt lagda träskivor som kunde tas isär och från dem slogs fartygets form ut.

Inriktningen var att bygga fiskefartyg för den svenska marknaden, för här var efterfrågan stor. Det första levererades dock till Färöarna 1945. Under åren byggdes elva fiskebåtar. Karl-Gustav och personal byggde båtarna utomhus.

– Ibland när vi kom ner på morgonen var det snö halvvägs in i nybygget, berättar Sune.

Den ynglingen började på sin fars varv som 14-åring – färdig med skolan men mycket road av att jobba med trä.

På 50-talet minskade efterfrågan på träfiskebåtar och ståltrålarna tog över. Arbetet inriktades helt på reparationer, ombyggnader och inredningsarbeten i trä. Med undantaget GG 664 Erly från Öckerö, som blev den sista fiskebåt som Karl-Gustav sjösatte, 1960. Men han hann påbörja ytterligare en som alltjämt väntar på sin tur.

Under 1980-talet var det mycket arbete på Marinens träbåtar och på segelskutor. 1981 började Göran arbeta på varvet.

– Men tyvärr har många av dessa båtar försvunnit, så nu jobbar vi mest med fritidsbåtar, berättar Göran. Vi reparerar och renoverar och gör hela jobbet här.

Genomgripande arbete på Lotsbåten Ilse

Lotskuttern Ilse hade i början av 1900-talet sin hemmahamn på Väderöarna. Hon har en lång och spännande historia med många ägare och mer eller mindre lyckade ombyggnader. Inför den senaste renoveringen var de nya ägarna angelägna att hitta verkligt skickliga hantverkare så att hon fick ett skick mer likt det ursprungliga.

2006 påbörjades renoveringen. Det var ett riktigt stort jobb för mycket material måste bytas ut. Inredningen skrotades och ny byggdes efter originalritning.

– Det blev i princip en helt ny båt, menar Sune. Segel syddes av den främste av segelmakare – Harald Karlsson i Rönnäng (som Akterspegeln skrivit om tidigare).

Plast – även på fina träbåtar!

I år ska den sjösättas, Sunes fina motorseglare som varvet byggt på lediga stunder. Det har tagit några år, för det har inte funnits så många lediga stunder! Nu plastas botten för att minska framtida underhållsarbete.

Snart är det dags att sjösätta denna prydnad för sitt varv!

Modellbåten Ilse har Lars byggt efter originalritningar. Den får godkänt av Sune och Göran

Man fräser in en kil i bordläggningen, plastar tre lager, spikar och skruvar, plastar tre lager till och fräser in en fog mellan plast och trä. Varvet har utvecklat en metod som förhindrar att båtarna spricker i botten, förutsatt att de aldrig varit i sjön.

Ny varvshall och nya verksamheter

2005 byggdes en helt ny, stor varvshall, 2 000 kvm och en takhöjd på 11 m. I dag jobbar ett 10-tal personer på varvet.

Här pågår renovering av båtar, här säljs fritidsbåtar (Viknes och HR-båtar) och motorer (Yamaha och Suzuki) och här finns också en butik för båttillbehör. På varvet vinterförvaras ca 160 båtar. De som ligger utomhus är prydligt inplastade för att inte påverkas av väder och vind.

Det är den gedigna kunskapen och skickligheten i utförandet som har gett Öckerö Båtvarv ett mycket gott namn – också utanför båtvärlden. I snickeriet byggdes och renoverades lister och dörrar vid restaureringen av Residenset i Göteborg för några år sedan.

Men båtvarvets framgångar beror också på att herrar Svenningsson har varit förutseende, öppna för förändringar och tagit vara på möjligheter. De har varit duktiga på att skåda in i framtiden och se vart branschen är på väg. Och kan de skåda ännu längre fram, ser de kanske en femte generation båtbyggare Svenningsson?

Inplastade fritidsbåtar upplagda på vinterförvaring

Mars 2015 • Text: Lars Winckler, Cia Hylander • Foto: Mats Hylander, Torbjörn Andréason, Mats Berggren